

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-352/13

**Cartel Damage Claims (CDC) Hydrogen Peroxide SA
împotriva
Akzo Nobel NV și alții**

(cerere de decizie preliminară introdusă de Landgericht Dortmund)

„Trimitere preliminară — Spațiul de libertate, securitate și justiție — Competență judiciară în materie civilă și comercială — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 — Competențe speciale — Articolul 6 punctul 1 — Acțiune formulată împotriva mai multor pârâți care au domiciliul în diferite state membre și care au participat la o înțelegere declarată contrară articolului 81 CE și articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European pentru a obține obligarea în solidar a acestora la plata de daune interese și furnizarea de informații — Competența instanței sesizate în privința copârâților — Desistare față de pârâtul cu domiciliul în statul membru în care se află instanța sesizată — Competența în materie delictuală sau cvasidelictuală — Articolul 5 punctul 3 — Clauze atributive de competență — Articolul 23 — Punerea în aplicare eficace a interdicției privind înțelegerile”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a patra) din 21 mai 2015

1. *Cooperare judiciară în materie civilă — Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială — Regulamentul nr. 44/2001 — Competențe speciale — Pluralitate de pârâți — Competența instanței unuia dintre copârâți — Interpretare strictă — Condiție — Legătură de conexitate — Noțiunea de conexitate*

(Regulamentul nr. 44/2001 al Consiliului, art. 6 pct. 1)

2. *Cooperare judiciară în materie civilă — Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială — Regulamentul nr. 44/2001 — Competențe speciale — Pluralitate de pârâți — Acțiune formulată împotriva mai multor întreprinderi care au participat la o înțelegere declarată contrară dreptului Uniunii și prin care se urmărește obligarea lor în solidar la daune interese și la furnizarea de informații — Desistare față de singurul pârât cu domiciliul în statul membru în care se află instanța sesizată — Irelevantă — Condiție — Inexistența unei coluziuni a părților*

(Regulamentul nr. 44/2001 al Consiliului, art. 6 pct. 1)

3. *Cooperare judiciară în materie civilă — Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială — Regulamentul nr. 44/2001 — Competențe speciale — Competența în materie delictuală sau cvasidelictuală — Locul în care s-a produs prejudiciul și locul evenimentului cauzator — Acțiune formulată împotriva mai multor întreprinderi care au participat la o înțelegere declarată contrară dreptului Uniunii și prin care se urmărește obligarea lor în solidar*

la daune interese și la furnizarea de informații — Faptă prejudiciabilă produsă în privința fiecărei preținse victime, luată în considerare în mod individual — Victimă care are posibilitatea de a alege instanța sesizată

(Regulamentul nr. 44/2001 al Consiliului, art. 5 pct. 3)

4. *Cooperare judiciară în materie civilă — Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială — Regulamentul nr. 44/2001 — Prorogare de competență — Convenție atributivă de competență — Clauză atributivă de competență cuprinsă în contract — Opozabilitatea acestei cauze față de terți — Condiție — Consimțământul terțului în privința respectivei clauze — Limită — Succesiune universală a terțului în toate drepturile și obligațiile cocontractantului inițial*

(Regulamentul nr. 44/2001 al Consiliului, art. 23)

5. *Cooperare judiciară în materie civilă — Competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială — Regulamentul nr. 44/2001 — Prorogare de competență — Convenție atributivă de competență — Clauză atributivă de competență cuprinsă într-un contract de livrare — Acțiune formulată împotriva mai multor întreprinderi care au participat la o înțelegere declarată contrară dreptului Uniunii și prin care se urmărește obligarea lor în solidar la daune interese și la furnizarea de informații — Instanța sesizată legată de o astfel de clauză derogatorie de la competențele speciale — Condiție — Clauză care se referă la diferendele privind încălcarea dreptului concurenței*

[Regulamentul nr. 44/2001 al Consiliului, art. 5 pct. 3, art. 6 pct. 1 și art. 23 alin. (1)]

1. În vederea aplicării articolului 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, trebuie verificat dacă există un raport de conexitate între diferitele cereri formulate de același reclamant împotriva unor pârâți diferiți, astfel încât să fie oportună judecarea simultană a acestora pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării separate a cauzelor. În această privință, pentru ca anumite decizii să poată fi considerate ca fiind ireconciliabile, nu este suficient ca soluțiile să fie divergente, ci trebuie și ca această divergență să se înscrie în cadrul aceleiași situații de fapt și de drept.

Această din urmă condiție a existenței aceleiași situații de fapt și de drept este îndeplinită atunci când pârâtele din litigiul principal au participat la punerea în aplicare a înțelegerii considerate de Comisia ca fiind o încălcare unică și continuă a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European, încheind și executând contracte conform acestei înțelegeri și aceasta în pofida faptului că această participație s-a produs în mod disparat, atât din punct de vedere geografic, cât și temporal.

(a se vedea punctele 20 și 21)

2. Articolul 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că norma de concentrare a competențelor în cazul pluralității de pârâți pe care această dispoziție o stabilește se poate aplica în privința unei acțiuni prin care se solicită obligarea în solidar la daune interese și la furnizarea de informații, în acest context, a unor întreprinderi care au participat în mod diferit, pe plan geografic și temporal, la o încălcare unică și continuă a interdicției privind înțelegerile prevăzute de dreptul Uniunii, constatată printr-o decizie a Comisiei Europene, și aceasta chiar atunci când reclamantul s-a desistat de acțiunea sa față de singurul copârât care are domiciliul în statul membru

în care se află sediul instanței sesizate, cu excepția situației în care se stabilește existența unei coluziuni între reclamant și respectivul copârât pentru a crea sau a menține, în mod artificial, condițiile de aplicare a dispoziției menționate la data introducerii acestei acțiuni.

Astfel, pe de o parte, judecarea separată a acțiunilor în despăgubire împotriva mai multor societăți cu sediul în state membre diferite care au participat la o înțelegere unică și continuă, cu nerespectarea dreptului concurenței al Uniunii, poate să conducă la pronunțarea unor hotărâri ireconciliabile în sensul articolului 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001.

Pe de altă parte, deși revine instanței sesizate sarcina de a aprecia indiciile doveditoare care să probeze existența unei coluziuni a părților în cauză pentru a crea sau a menține, în mod artificial, condițiile de aplicare a acestei dispoziții la momentul introducerii cererii, simplul fapt de a desfășura negocieri în vederea unei eventuale tranzacții amiabile nu este de natură să dovedească o astfel de coluziune. În schimb, aceasta ar fi situația dacă ar rezulta că o astfel de tranzacție a fost încheiată efectiv, dar că a fost disimulată pentru a crea aparența că sunt reunite condițiile de aplicare a articolului 6 punctul 1 din Regulamentul nr. 44/2001.

(a se vedea punctele 25 și 31-33 și dispozitiv 1)

3. Articolul 5 punctul 3 din Regulamentul nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că, atunci când se solicită în justiție daune interese unor pârâți cu sediul în diferite state membre ca urmare a unei încălcări unice și continue la care pârâții au participat în mai multe state membre la date și în locuri diferite, această încălcare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European fiind constatată de Comisia Europeană, fapta prejudiciabilă s-a produs în privința fiecărei pretinse victime, luată în considerare în mod individual, fiecare dintre acestea putând, în temeiul respectivului articol 5 punctul 3, să aleagă să introducă propria acțiune fie în fața instanței de la locul unde a fost încheiată în mod definitiv înțelegerea în cauză sau, după caz, de la locul unde a fost încheiat un acord specific și identificabil ca reprezentând, singur, evenimentul cauzator al prejudiciului pretins, fie în fața instanței de la locul unde se află propriul sediul social.

(a se vedea punctul 56 și dispozitiv 2)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 64 și 65)

5. Articolul 23 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că permite, în cazul în care se solicită în justiție daune interese ca urmare a unei încălcări a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind Spațiul Economic European, să se ia în considerare clauzele atributive de competență cuprinse în contractele de livrare, chiar dacă o astfel de luare în considerare are ca efect derogarea de la normele de competență internațională prevăzute la articolul 5 punctul 3 și/sau la articolul 6 punctul 1 din regulamentul menționat, cu condiția ca aceste clauze să se refere la diferendele privind răspunderea ce rezultă dintr-o încălcare a dreptului concurenței.

Astfel, o clauză atributivă de competență nu poate privi decât diferendele născute sau care urmează să se nască cu ocazia unui raport de drept determinat, ceea ce limitează întinderea unei convenții atributive de competență doar la diferendele care își află originea în raportul de drept cu ocazia căruia a fost convenită respectiva clauză. Această cerință are drept obiectiv să evite ca o parte să fie surprinsă de atribuirea în competența unei anumite instanțe a tuturor diferendelor care ar apărea în raporturile pe care le are cu cocontractantul ei și care și-ar afla originea în alte raporturi decât cel cu ocazia căruia a fost convenită atribuirea de competență. Având în vedere acest obiectiv, instanța de trimitere va trebui în special să considere că o clauză care se referă în mod abstract la diferendele care apar în

raporturile contractuale nu privește un diferend referitor la răspunderea delictuală despre care se pretinde că revine unui cocontractant ca urmare a comportamentului său conform unei înțelegeri ilicite. Astfel, întrucât un asemenea litigiu nu este în mod rezonabil previzibil pentru întreprinderea victimă la momentul la care a acceptat respectiva clauză, înțelegerea ilicită în care era implicat cocontractantul nefiindu-i cunoscută la data respectivă, nu se poate considera că acest litigiu își are originea în raporturile contractuale.

În schimb, în prezența unei clauze care se referă la diferențele privind răspunderea ce rezultă dintr-o încălcare a dreptului concurenței și care desemnează o instanță a unui alt stat membru decât cel al instanței de trimitere, aceasta din urmă ar trebui să își decline competența, chiar și atunci când clauza respectivă conduce la înlăturarea normelor de competență speciale prevăzute la articolele 5 și/sau 6 din Regulamentul nr. 44/2001.

(a se vedea punctele 68-72 și dispozitiv 3)